

Edukace jedinců s více vadami, jaro/podzim 2013

SYLABUS A UČEBNÍ PLÁN

Zita Nováková

Oftalmopedická problematika

UČEBNÍ PLÁN (JSOU MOŽNÉ MINIMÁLNÍ ZMĚNY)

JARO 2013

Pátek 22.3.

Paradigma oftalmopedie, Mezinárodní klasifikace funkčnosti

Kategorie osob se zrakovým postižením a kritéria klasifikace

Vyšetření zrakových funkcí, funkční vyšetření zraku u dětí s kombinovaným postižením, zraková terapie (diagnózy zrakových vad, videomateriál *Když oči nevidí*)

Raná péče – teoretická východiska rané péče, formy a služby, klientela a specifika intervence

Sociální poradenství a speciálně pedagogické poradenství

Samostudium: Vývoj péče o zrakově postižené – Monatová, L. Speciální pedagogika nebo Finková, Ludíková, Růžičková – Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením

Pátek 26.4.

Vliv zrakového postižení na osobnost s ohledem na stupeň postižení a věk; rozdílnost u vrozeného a získaného postižení

Psychomotorický vývoj dítěte se zrakovým postižením, vývoj zraku v raném věku, učení dětí v raném věku

Rodina dítěte s postižením (reakce rodičů na postižení, sourozenci postiženého jedince)

Vzdělávání žáků se ZP s ohledem na stupeň postižení, podpůrná opatření ve výuce

Braillovo písmo – česká sada BP, braillský kód, pomůcky a zápis, rozdíly v metodikách dle věku

Speciální pomůcky pro osoby se ZP

PODZIM 2013

Prostorová orientace a samostatný pohyb, struktura, předmět speciálně pedagogické péče
Pomůcky pro POSP – dlouhá bílá hůl a vodící pes (přednáška ing. Svárovského a Mgr. Dvořáka)
Vzdělávání jedinců se zrakovým a mentálním postižením, vzdělávání jedinců s hluchoslepotou
Kvalita života osob s postižením
Postižení jako náročná životní situace – techniky řešení

Použité a doporučené literární a internetové zdroje:

BARTOŇOVÁ M., PIPEKOVÁ J., VÍTKOVÁ M. *Integrace handicapovaných na trhu práce v mezinárodním kontextu*. 1. vyd. Brno: MSD, spol. s.r.o., 2005. ISBN 80-86633-31-2.

ČÁLEK, O., HOLUBÁŘ, Z., CERHA, J. *Vývoj osobnosti zrakově těžce postižených*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991.

ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. 1. vyd. Praha: Portál. 2001. ISBN 80-7178-463-X.

!!! FINKOVÁ, D.; RŮŽIČKOVÁ, V.; LUDÍKOVÁ, L. Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením. Olomouc: UP, 2007. !!!

HÁJKOVÁ, V. *Integrativní pedagogika*. 1. vyd. Praha, IPPP ČR, 2005. ISBN 80-86856-05-4.

HAMADOVÁ, KVĚTOŇOVÁ, NOVÁKOVÁ. *Oftalmopedie*. Brno: Paido, 2007.

HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-X

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí. Obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 1. vyd. Praha: Portál. 2004. ISBN 80-7178-888-0

JESENSKÝ, J. *Andragogika a geragogika handicapovaných*. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-823-9

JESENSKÝ, J. *Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia*. Hradec Králové. Gaudeamus, 2002. ISBN 80-7041-041-8.

KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. Praha: Septima, 1996. ISBN 80-85801-65

KEBZA, V. *Psychosociální determinanty zdraví*. 1. vyd. Praha: Academia. 2005. ISBN 80-200-1307-5.

KOPŘIVA, P. a kol. *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála, 2005. ISBN 80-901873-6-6.

KRUG, F. K. Didaktik für den Unterricht mit sehbehinderten Schülern. München: Ernst Reinhardt Verlag. 2001. ISBN 3-497-01581-4

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ L. Oftalmopedie. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-84-2

LECHTA, V. Symptomatické poruchy řeči. Praha: Portál. 2002. ISBN 80-7178-572-5

LUDÍKOVÁ, L. Tyflogedie I.. Olomouc, Nakladatelství UP Olomouc. 1988. 69 s.

LUDÍKOVÁ, L. Tyflogedie II.. Olomouc, Nakladatelství UP Olomouc. 1989. 70s.

LUDÍKOVÁ, L.; MALEČEK, M. Tyflogedie III.. Olomouc. Nakladatelství UP Olomouc. 1991. 87 s.

MASON, H.; McCALL, S. Visual Impairment. London. David Fulton Publishers. 1999. ISBN 1-85346-412-0.

MONATOVÁ, L. Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska. Brno: Paido, 1998.

MONATOVÁ, L. Pedagogika speciální. Brno: Masarykova univerzita. 1994

MORAVCOVÁ, D. Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem. Praha. Triton, 2004. ISBN 80-7254-476-4

MÜLLER, O. a kol. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci VUP, 2001. ISBN 80-244-0231-9

NEMÉTH, A. Slabozrakost ako pedagogický problém. Bratislava. Sapientia. 1999. ISBN. 80-967180-5-3

POŽÁR L. Psychológia detí a mládeže s poruchami zraku. Trnava, 2000. ISBN 80-88774-74-8.

POŽÁR, L. a kol. Školská integrácia detí a mládeže s poruchami zraku. Bratislava: Univerzita Komenského, 1996, 223s. ISBN 80 223 1101 4.

ŘEHÁK S. a kol. Oční lékařství. Učebnice pro lékařské fakulty. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1989. ISBN 08-033-89

SMÉKAL, V., MACEK, P. *Utváření a vývoj osobnosti. Psychologické, sociální a pedagogické aspekty.* Brno: Barrister & Principal, 2002. ISBN 80-85947-83-8.

SOURALOVÁ, E., LUDÍKOVÁ, L. Vzdělávání hluchoslepych dětí I, II, Scientia, Praha 2000

TUTTLE, D., W., TUTTLE, N., R. Self esteem and adjusting with blindness. Springfield: Charles C Thomas. 2004. ISBN: 0-398-07509-3

VÁGNEROVÁ, M. Oftalmopsychologie dětského věku. Praha: Karolinum, 1985. ISBN 80-7184-053-X

VÁGNEROVÁ, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. 3.vyd. Praha : Portál, 2004. ISBN 807178802

VÁGNEROVÁ, M., HADJ-MOUSSOVÁ, Z., ŠTĚCH, S. Psychologie handicapu. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-7184-929-4

VÍTKOVÁ, M. a kol. Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3

VÍTKOVÁ, M. (ed.) Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9

WALTHES, R. Einführung in die Blinden- und Sehbehindertenpädagogik. München: Ernst Reinhardt Verlag. 2003. ISBN 3-497-01651-9

WEBSTER, A., ROE, J. *Children with Visual Impairments. Social interaction, language and learning.* New York: Routledge. 1998. ISBN 0-415-14816-2

Internetové zdroje:

<http://www.spc-info.upol.cz/profil/>

- Inovace činností speciálně pedagogických center.
  - Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb I.
  - Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb II. (diagnostické domény pro žáky se zrakovým postižením)
  - Metodika práce asistenta pedagoga se žákem se zrakovým postižením [online]
  - Metodika práce se žákem se zrakovým postižením [online]

Tyflopedie. *Tyflopedické distanční texty* [online]. c2009 Dostupný z www.tdt.upol.cz/publikace.html

Blog a Pomůcky Radka Pavlíčka - www.poslepu.blogspot.com, <http://pomucky.blindfriendly.cz/>

www.braillnet.cz

www.european-agency.org

www.lorm.cz

www.msmt.cz

www.sons.cz

www.dvbs-online.de

www.icevi.org

www.spektra.eu

www.okamzik.cz

www.svarovsky.cz

www.rvp.cz

www.ranapece.cz

www.tyfloservis.cz

www.tyflocentrum.cz